

Svaki pesnik ima kritičara
kakvog zaslužuje.

Vujica Rešin Tucić živi i piše PROTIV života i pisanja uopšte i, posebno, PROTIV sopstvenog života i sopstvenog pisanja.

Njegova poezija stoji NASUPROT mrtvoj poeziji mrtvih ptica, mrtvih draga, mrtvih neba, mrtvih voda, mrtvih trava, mrtvih gorkih, mrtvih zanesenih, mrtvih nasmejanih, mrtvih usnulih, mrtvih probuđenih, mrtvih nerodenih, mrtvih umrlih, najmrtviji.

Ona NIJE za čoveka sa velikim Č, za lepotu sa velikim L, za ljubav sa velikim LJ, za istinu sa velikim I, za pravdu sa velikim P, za javu sa velikim J, za san sa velikim S, za život sa velikim Z, za smrt sa velikim S.

Ona kaže NE estetici, etici, patetici, kao i svim drugim tikama, tim dikama teorija književnosti, lepog ponašanja, lepog oblačenja, lepog govorenja.

Ona se PIZMI kad joj se udvaraju razni izmi.

Ona NEĆE da bude ritmovana (da li se to jede?), da bude slikovana (da li se to pije?), a čini to ipak u retke petke da bi rekla: NEKA SE SLIKA SLIK I: KAKVA SLIKA, TAKVA I PRILIKA (rkete frkete).

Cveće, parfeme i leptir-mašne ona je IZBACILA iz svog podstanarskog stana, da bi USELILA: dugmad za košulje, tonikum za nazeb, čakšire na rastezanje, zihalice, špenadle, celer, rupice za dugmad, raspored čašova, kaljeve peći, magarca, šešir, kafu, štampu, oblande, samoposlužje, badmington, cigarete („Div filter“, „Jugoslavija“, „Cane“, „Drina“, „Rovinjska morava“), utomobil, dixieland, sirotinjski kredenac, pepeljare, špajz, taxi, dva roze peškira, brisu, španać, lukac, hleb, mirodiju, sol, Večernje novosti, tepih, šteker, kelner, kelnerice, bele miševе, gospođice što zalaze u šumu iz nužde, vojnike što se vraćaju iz šume u šlemovima kao u lađama, krdo plavih autobusa, sos, bele čaršave, vampire što pažljivo podišuju večernji izlazak na Savu, viljušku, čevapčiče, kilogram trešanja, vitke momke mrtve pijane u travi, fijaker, konduktera, sise, usta što škljocaju, jastuke što vrište, bubrege što cvrče, tabane što grocku, rakiju, vino, pečenje, pudding, cviker, monokl, trotinet, Filmske sveske, saobraćajca, olinjale rekle, načve, kace za kupus, 10 pani cipela, afričku platnenu stolicu, patike za košarku, čabar za mast, pređice za cipele, paprikaš, Flaš Gordona, avion, luftbalon, najlonsku kesu, brave, nogu od fotelje, Marš na Drinu...

Ta poezije ne dā ni cente za starmalački mudre poente, nego, umesto, recimo, finale jedne pesme Brane Petrovića —

*Kada čovek gori, ceo svet se greje
Kad izgori čovek, tad pepeo sve je*

— ona ima običaj da, nakon kratke stanke koja nagoveštava dramatično misaon kraj, gromoglasno rikne: BU!

Ta poezija je NA RATNOJ NOZI s pravopisom, naročito s interpunkcijom, te neprestano usklikom klikće kao da joj na svakom koraku sviče.

Ona je, takođe, iskopała RATNU SEKIRU i bori se protiv gramatike, stvarajući mnogobrojane a kljast porod leksike, sledećim oružjima: umr, crk, proteg, bud, ruk, ljub, star dam, gospod star, velikan, mod nov, večn, vlaž, cur, sa stran, hran, razn, napre, pod, ostal, devojka, odrasla ženska, mal dec, starc, domovin, petparc, drv, vazdu, oštr, pepeljark, boc sa vin, violin, hoć, gled, tanjur, kašik, ić, mož, izotrc, idio, zduž, prek, klek, trav, spav, rek, pe, pit, bil, mil, prezne, mislil, plep, blag, dolovo, tarvrvlaj, vrvlaj, mrvlaj, pljuglajpne, šljapčić, slušić, pracrmrć, čipcap, šljuperaj, šaloufnaf, mvrak, hujavpni, bliz, krrkrkavi zna k, idide, bibide, skrić, šetne, ete, sramenn, drammenn, dvestha, izračunal, ništ, srcad, gracad, okol, šlajz... Pa, ne zadovoljavajući se ni time, taj Veliki Ko-

književni imenik

boško ivkov

UJICA je V EŠIN je R UCIĆ je T

vač Reči kuje reči da sve zvoni, ječi, dreči: otkiva delove od jednih(trav, spav, bil, mislil), sakiva dve u jednu (lekomil, milolek, likovir) i, najzad, da bi u kovačenju nadmašio nenadmašnog Proku Kovača, onog Proku što ume da s dve potkovice potkuje golubije jaje, Tuca majstorski rastucava jednu reč u dve (vojčica je de).

Očigledno i zacelo, Tucićeva poezija nad starim pesmama, nad starim temama, nad starim rimama, nad starim rečima — čita strahotno opelo. Njegova poezija NEĆE da je rod ni pomozbog don kihotima, hamletima, verterima... Izvesni bretoni isprečavaju se kao betoni pred silovitim prodorom njegove originalnosti, koja bi htela da bude najnaj. Ali, avaj, jalov im posao: Tucićeva misao je dovoljno suvisla i čista, te ga NE MOŽE, kao svog brata-blizanca, uzeti pod ruku svaki nadrealista.

Zar je zaista Vujica Tucić izdiko potpuno samoniklo?

Ah, ne! Na primer, gle, msje Rable, iz daleka, iz davnoga veka, glasom prekornijem zbori: Bludni sine, šta satvori, zar sa visine ti gledaš na me i druge očeve svoje, kojih se vedar duh u tebi stani? Takve se laži mani! Znam te, ribo, kad si ikra bila: stotinu si pomuzao muza! No, Tucić, bez pokajničkih suza, drsko odgovara: Od vašega mleka, ja svoje, najsvojiskije sireve iscedih!

Da li su u poeziji Vujice Tucića svi ti veliki i mali zidovi tradicije pali? Ne, nisu; i u njegovoj poeziji izvesne stare vrednosti, stare emocije, još uvek stoje na svome visu. I on je gorkoj tugi meta: pogledajte samo, pesme mu vonjaju starinskim tragičnim osećanjem sebe i sveta! Nekolike njegove pesme jesu, u novome ruhu i tonu, prave stare balade, koje sebe neisplakanim, smehom prekrivenim suzama obilato i slinavo kađe. Zaista, divne li klovnovske parade!

*niotkud lekomil
nema ga milolek
čovek posta tužan
likovir*

*plači plači
grlo grezne
grlo prezne
ispovest*

*ja bil sam i mislil
da svet mi mil*

*da život je plep
da ljudi su blag
al ne bi plep i ne bi blag
mi teško mi mnogo
olovo
legni u dolovo
mrim, mrim u snim
(Kad čoveku dođe teško ko olovo)*

Da, baš kao u bajci tužnoj, *idio je idio čovek, obišo svet zduž i prek*, ali tugi ružnoj on ne nađe leka do kraja svog veka.

Zar ne, to starih je tuga novi poj.

Otkuda za stare teme novih reči breme? Te nove reči iz grla niču da na stare reči prekorno viču, da se starim rečima grohotom smeju, da se na njihovoj lomači greju. Te nove reči svetom žubore da od stare skaske novu priču stvore, toliko setnu, pečalno duboku da ti zasja suza u tvom suhom oku. A u svim tim rečima stoji jedan napor, vrlo vredan pažnje, ali uzaludan: pesnik je marljivo usrdan u naporu da plač svoj razori; da od Zemlje Čame Zemlju Smeška stvori, na čijem će ulazu stajati reči velje: UDRI BRIGU NA VESELJE. Avaj, avaj, zalud, zalud, u prazno mu ode čitav trud! Jer i kada, nakon reči —

Uspomene došle sporo, uokolo, naokolo. Svud me traže, čini čini, gde si, gde si, tužni sine? Što mi prete, što me vuku, što me plaše ti vampiri?

— ačeci se, on zaječi: *Ladan vetar poljem piri* — još uvek i taj vetar i to polje na golemu patnju miri.

tarvrljaj
vrvljaj mu
mrvljaj

pracmrć
čipcap
šljuperaj

Eto, tako će pesnik tarvrljati, šljuperati, sve jednako od žala bežeći, ali će u toj istoj pesmi, *Budžaku uspomena*, na kraju ipak morati reći:

i dodo u red da budem bleđ, a ruj još osta ko lek. I dok ja idide, uspomena bibide ko ptiča što je u džbunjića. Skrić se ni. Samo da se spi. Spi...

Šta sve Tucić ne preduze kad ga tuga sebi uzme! *Okolne žene prostiru po balkonima svoje iscedene ljubavnike* — čak, eto, i u tu ciničnu, sarkastičnu ironiju zaroni, ali, odmah potom, u sledeći stih izroni s tragičnom mišlju u glavi: *Al zalud se meni nebo plavi!* I u pesmi *Kupiću ti malog magarca* Tucić bi da izigrava cirkuskog jarca. Kad mu uši čuše da mu plovi nosač njegove duše, dok svemu nostalgично viče: *ZBOGOM SAD*, svojoj dragoj utešne reči da kaže je rad:

*Al kupiću ti malog magarca!
Onog što njače kad skače! Onog što vrti repom!
Magarca sa monoklom, sa srcem kao činom,
MAGARCA SA SESIROM!
Kad kući dođeš da ti kuva kafu, da peče oblande i čita štampu, da te miluje i da ti tepa:*

*OH, VI STE, DRAGA,
DANAS TAKO LEPA!
Poslaćeš ga u samoposlugu za cigarete i kalodont, a preko dana, kad ti zatreba:
IGRAČES BADMINGTON!!!*

Umesto svake analize, jedno se pitanje, nadam se, postaviti sme: Tuciću, bre, ko beše taj magarac pre, dok ti ne dođe u red da budeš bleđ?

Život tužan, život pseći, pesnik htjede smehom reći, a ne bolom-neprebolom. Njegovo *grlo je htelo da je belo*. Al, gle, jada, gle, golema, u grlu mu belog nema! U crnom mu glasu, evo, surova, grozna istina tinja: život čoveka, taj život životinja, sisajući toplotu majčina mleka, usisa u sebe i smrt bez leka.

*sise su male, sise se njišu, dlake se pale, bedra uzdišu,
uzdiše salo, uzdiše krv, šunja se mesom gladni crv*

*usta škljocaju, jastuci vrište, slatki su ljubavni sni,
bubrezi cvrče, tabani grokću,
veseli sad su svi!*

*curi ta čorba, žustra je borba,
glasna se sreća vrti,
SISE SU MALE, SISE SU MALE,
NAPRED,
DOJILJE SMRTI!!!*

(Dojilje smrti)

Dakle, u poeziji Vujice Rešina Tucića dve se sile oštro bile: jedna smehom nasmejana, druga suzom uplakana. Ko je bolji, ko je jači? Tu nad smehom plač gornjači!

(Daj, bože, pomози, rezime ću reći u pozici.) Vujica Rešin Tucić je pesnik — slab, dobar, vrlo dobar, odličan. (Nepotrebno pre-crtati.)

BOŠKO IVKOV

tone kuntner

7

PESAMA

NEKA PROCVETAJU

Neka procvetaju crveni šeboji,
nek procvetaju,
neka ne bude reči
za čin ljubavi,
neka ljubav bude
nepobediva.
Neka bude milina u njenom telu,
neka bude lepota u njenom hodu,
neka bude dražljivost u njenim pokretima,
neka njene grudi budu mamljive.
Neka budu,
nek oči budu požudne,
neka prepukne čežljivo srce,
neka prepukne.

JEDNOSTAVNA LJUBAV

I
Ti si seljak
i imaš zemlju,
ja sam drvo
i imam korenje.

Od tvoje ljubavi
živim
i rastem.
Tvoje sam;
ti si me posadio
u svoju zemlju
i ne zaboravljaš me.

Tvoje sam;
cvećem ulepšavam
tvoju kuću
i slatke ti plodove rađam.

Tvoje sam,
i ti ćeš jednom doći
sa sekirom.

III
Ako mi vihor počupa korenje,
neka ga počupa,
ako mi grād skrši lišće,
neka ga skrši,
ako mi mraz smrzne pupoljke,
neka ih smrzne,
ako mi sneg polomi granje,
neka ga polomi,

samo da mi ti ne slomiš srce.

IV
Ti si me našao sam,
ti si me sam izabrao,
ti si sam hteo da budeš
plića.
U mojim granama pevaš,
u mom se stablu gnezdiš,
kraj moga korenja
ležeš.

U SAMO JEDNOJ MINUTI

U samo jednoj minuti
bilo je oprošteno hiljadu stvari,
zaboravljeno hiljadu uvreda,
osušeno hiljadu suza,
rečeno hiljadu obećanja,
u samo jednoj minuti.

U samo jednoj minuti
vratili smo se na početak
naše ljubavi.

I DALJE NEKA BUDE TAKO

I dalje neka bude tako zanosan prvi susret,
i dalje neka budu tako iskrene prve reči,
i dalje neka budu tako čisti prvi poljupci,
i dalje neka budu tako lepe večeri na moru,
i dalje neka budu tako nezaboravne prećufane
(noći,
ljubav,
osćaćeš sam,
na kraju ćeš ostati sam.

OPRAŠTALI STE JEDNO DRUGOM

Opraštali ste jedno drugom
dok vam je bila
mlada krv,
dok vam je bilo
srce mlado.

I prvi put
rana se zalečila,
i drugi put
i još nekoliko puta.

OTIĆI ĆE IZ TVOGA DOMA

Otići će iz tvoga doma
ni osvrnuti se neće.

Ti ćeš je zvati,
ti ćeš je moliti
da se vrati,
ti ćeš biti tužan
i plakaćeš za njom.

Vratiti se neće,
vratiti se neće.

Jer ima i sama
svoj sopstveni dom
i u njemu uvek
neko pribežište.

DEVOJAČKA

Neka budu,
neka rešetke budu na prozorima,
niko nije umeo da ih razbije,
niko,
niko da se približi mom srcu.

Neka uvenu crveni šeboji,
nek uvenu.

preveo sa slovenačkog
Gojko JANJUŠEVIĆ